

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI FINANSÓW PUBLICZNYCH**
(NR 175)
z dnia 8 lipca 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 175)

8 lipca 2021 r.

Komisja Finansów Publicznych, obradująca pod przewodnictwem posła **Henryka Kowalczyka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. (druk nr 1234):

1. Opinia Komisji Spraw Zagranicznych o:

- a) części budżetowej 45 – Sprawy zagraniczne;
- b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 31;
- c) dotacjach podmiotowych;
- d) państwowej osobie prawnej – Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych;

2. Opinia Komisji do Spraw Unii Europejskiej o:

- a) części budżetowej 23 – Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej;
- b) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycji 8 i 49;
- c) części budżetowej 84 – Środki własne Unii Europejskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Szymon Szynkowski vel Sęk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, **Sebastian Skuza** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, **Rafał Siemianowski** podsekretarz stanu, zastępca szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, **Dariusz Zielecki** p.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Monika Biała** i **Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Zofia Szpringer** – specjalista z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Henryk Kowalczyk (PiS)**:

Otwieram posiedzenie Komisji Finansów Publicznych. Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 r. (druk 1234). W punkcie pierwszym opinii Komisji Spraw Zagranicznych i po drugiej opinii Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę, wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Witam na posiedzeniu panów ministrów, pana ministra Sebastiana Skuzę, sekretarza stanu w Ministerstwie Finansów, pana ministra Szymona Szynkowskiego vel Sęka, sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych i pana ministra Rafała Siemianowskiego, podsekretarza stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Witamy również wszystkie osoby towarzyszące panom ministrom.

Przystępujemy do rozpatrzenia porządku dziennego. Kontynuujemy rozpatrywanie wykonania budżetu w częściach należących do właściwości innych komisji sejmowych. Posłowie członkowie Komisji otrzymali wszystkie informacje, znajdują się one na iPadach. Rozpatrywanie opinii komisji sejmowych o sprawozdaniu z wykonania budżetu, jak zwykle będzie odbywało się w następującym porządku: wystąpienie posła referenta komisji branżowej, wystąpienie posła koreferenta w imieniu Komisji Finansów Publicznych, wystąpienia przedstawiciela Najwyższej Izby Kontroli, następnie dyskusja, w tym pytania posłów oraz odpowiedzi przedstawicieli dysponentów części budżetowej. Przystępujemy zatem do rozpatrzenia opinii Komisji Spraw Zagranicznych. Proszę przedstawiciela Komisji, pana posła Wiesława Janczyka, o zreferowanie opinii Komisji. Proszę bardzo, panie pośle.

Poseł Wiesław Janczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, mam przyjemność i zaszczyt przedstawić opinię Komisji Spraw Zagranicznych w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu w okresie od stycznia do grudnia 2020 r. w odniesieniu do części budżetowej 45, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 31, dotacjach podmiotowych i państwowej osobie prawnej – Polskim Instytucie Spraw Międzynarodowych. Pozwolą państwo, że przytoczę kilka wielkości określających bliżej wykonanie budżetu państwa w tej części.

Dochody budżetowe w części 45 w znowelizowanej ustawie budżetowej na 2020 r. zaplanowano na kwotę 184 839 tys. zł. Zrealizowano je w wysokości 125 349 tys. zł, tj. 67,8% planu oraz 61,45% kwoty dochodów wykonanych w roku poprzednim – 2019 r. W strukturze dochodów części 45 dominującą pozycję stanowiły dochody dotyczące placówek zagranicznych. Były to przede wszystkim opłaty konsularne – 107 105 tys. zł, zwroty wydatków z lat ubiegłych – 49 260 tys. zł. Niższe wpływy z opłat paszportowych i pozostałych opłat konsularnych były spowodowane pandemią COVID-19 na całym świecie. Zagrożenie pandemią wpłynęło na czasowe zamykanie granic, ograniczenia w funkcjonowaniu placówek zagranicznych. Z tego powodu znacząco zmniejszyła się liczba wydawanych wiz, jak również zainteresowanych nimi osób. Warto odnotować fakt, że na zmniejszenie dochodów wpływ wywarło też pogorszenie stosunków polsko-białoruskich i konieczna częściowa ewakuacja polskich dyplomatów.

Plan wydatków po zmianach w części omawianej wyniósł 2 203 879 tys. zł. Ich realizacja zamknęła się kwotą 2 141 845 tys. zł, w tym 22 657 tys. zł zakwalifikowano jako wydatki niewygasające z upływem omawianego roku budżetowego. Założone wydatki zrealizowano więc w 97,19% budżetu po zmianach i było to 98,4% w stosunku do wykonania roku poprzedniego. Największa część wydatków realizowana była w dziale 750 – Administracja publiczna. Wykonanie wydatków w dziale 750 wyniosło 2 063 015 tys. zł, co stanowiło 96,32% wydatków – finansowano wydatki Ministerstwa Spraw Zagranicznych, 166 placówek zagranicznych, przychodni lekarskiej, służby zagranicznej, Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych. Przeciętne zatrudnienie w omawianym okresie wyniosło 3429 osób i wzrosło o 37 osób, przeciętne zaś miesięczne wynagrodzenie wyniosło 7989,4 zł i wzrosło, rok do roku, o 69,3 zł.

Otrzymaliśmy pozytywną opinię Biura Analiz Sejmowych i NIK z wykonania budżetu w omawianych częściach. Komisja Spraw Zagranicznych również pozytywnie zaopiniowała wykonanie budżetu państwa w omawianym zakresie.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję panu posłowi za zreferowanie opinii Komisji. Koreferentem ze strony Komisji Finansów Publicznych jest pan poseł Marek Sowa. Proszę bardzo, oddaję głos, panie pośle.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Nie będę powtarzał danych, o których poseł Janczyk mówił, bo wydaje mi się, że nie ma potrzeby. Odpowiadają one stanowi, jaki otrzymaliśmy w dokumentach. Chciałbym tylko uzupełnić tę wypowiedź o krótki komentarz.

Sprawozdanie z wykonania budżetu na Komisji Spraw Zagranicznych nie wzbudziło nadmiernej dyskusji. Poza informacją pana ministra, debata zbyt szybko się toczyła. Trzeba podkreślić, że budżet w stosunku do wykonania w 2019 r. był o 36 000 tys. zł mniejszy i to jest tendencja, która się już utrzymuje od kilku lat, więc ten procent faktycznie w przypadku budżetu właściwej komisji w części 45, rok do roku praktycznie zawsze się zmniejsza. Wynik głosowania na Komisji to było 12 głosów za, 6 – przeciw, 1 głos wstrzymujący, wszystkie opinie są pozytywne.

Tylko jedna moja uwaga. Tak jak powiedziałem, na Komisji to nie stało, natomiast wydaje mi się, że największym wyzwaniem, które w ubiegłym roku placówki dyplomatyczne miały przed sobą, było wsparcie w sytuacji lipcowych prezydenckich wyborów. Była to bez wątpienia ważna część działalności. Wydaje się, biorąc pod uwagę wszystkie doniesienia, o których opinia publiczna wie za pośrednictwem mediów, że temu wyzwaniu nie do końca polskie placówki dyplomatyczne sprostały. Wiele pakietów wyborczych nie dotarło, albo dotarło z opóźnieniem, przez co uniemożliwiono oddanie głosu przez rodaków mieszkających poza naszymi granicami. To jest jedna moja uwaga. Jeśli pan minister zechciałby i odpowiedział, co było przyczyną, że faktycznie doszło do takich sytuacji, byłbym wdzięczny.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę zatem przedstawiciela NIK o przedstawienie wyników kontroli w tej części.

P.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo panie przewodniczący. Dariusz Zielecki, pełniący obowiązki wicedyrektora Departamentu Administracji Publicznej NIK. Bardzo krótko, jak już pan poseł referent zaznaczył, w tym roku ocena NIK za wykonanie budżetu w części 45 była pozytywna. W tej ocenie uwzględniamy także pozytywną opinię o sprawozdawczości.

Kontrola, zarówno wydatków bieżących, majątkowych, jak i próba wydatków na dotacje, poniesionych przez dysponenta, wykazała, że te wydatki poniesiono z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi. Zwrócono już uwagę na pewne różnice w wykonaniu dochodów w porównaniu do roku poprzedniego. Rzeczywiście jest to 61% wykonania w roku ubiegłym. Niższa realizacja wynikała głównie z pandemii COVID-19, która spowodowała czasowe ograniczenia w ruchu granicznym i funkcjonowaniu placówek zagranicznych i znaczące zmniejszenie wydawanych wiz. Opłaty za ich wydawanie stanowią znaczącą część dochodów osiąganych w tej części.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Proszę bardzo, pan poseł Czesław Siekierski.

Poseł Czesław Siekierski (KP):

Mam pytania, które zadawałem chyba też rok temu. Czy w minionym roku zamknięto jakieś placówki? Pamiętamy, że w przeszłości były zamykane. W związku z tym, czy był utrzymany poziom funkcjonowania tych placówek, tak że nie dokonano istotnych zamknięć?

Jeśli chodzi o finansowanie dawnego obszaru BRH, obecnie są to już tylko wydziały handlu i inwestycji, jaki jest udział finansowania poszczególnych resortów? Czy już nie ma finansowania, tylko wszystko finansujecie sami? Kiedyś było to finansowane z resortu gospodarki. Trzecie pytanie – jak brexit wpłynął na funkcjonowanie, także kosztowe, administracyjne, naszych placówek czy też naszych agend i przedstawicielstw, ambasad, wydziałów konsularnych w Wielkiej Brytanii?

Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Ktoś jeszcze chciał zabrać głos? Nie widzę, wobec tego proszę o udzielenie odpowiedzi. Myślę, że to były wszystkie pytania skierowane do ministra spraw

zagranicznych, więc proszę bardzo panie ministrze, oddają głos. Pan minister Szymon Szyrkowski vel Sęk, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Szymon Szyrkowski vel Sęk:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Może najpierw odniosę się krótko do refleksji pana posła Sowy, ponieważ wybory prezydenckie poza granicami kraju w 2020 r. to było wyzwanie, z którym dotychczas polska służba konsularna się nie mierzyła.

Skala tego wyzwania była rzeczywiście nieprawdopodobna. Po pierwsze, warunki pandemiczne były bardzo różne w różnych krajach. W związku z powyższym, decyzje obostrzeniowe poszczególnych krajów, które warunkowały możliwość przeprowadzenia wyborów, były bardzo różne. Część krajów zezwalała na głosowanie wyłącznie osobiste, część krajów zezwoliło na głosowanie mieszane osobiste i korespondencyjne i część krajów zezwoliło wyłącznie na głosowanie korespondencyjne. Decyzje zapadały bardzo często na krótki okres przed wyborami, co warunkowało również możliwości przeprowadzenia tego procesu.

Mimo tych niezwykle trudnych warunków, będę bardzo zdecydowanie bronił polskich konsulów i pracowników Ministerstwa Spraw Zagranicznych, także tych, którzy z centrali wyjechali, by wspomóc placówki w organizacji procesu wyborczego. W wielu placówkach delegowaliśmy z centrali dodatkowe osoby. Do Wielkiej Brytanii specjalnie delegowanych było kilkanaście osób, by przygotowywać pakiety wyborcze. Służbie konsularnej udało się ten proces przeprowadzić w sposób na tyle sprawny, że zdecydowana większość pakietów wyborczych, bo tego dotyczyła refleksja pana posła, dotarła do adresatów na czas, mimo że byliśmy w pewnym sensie zakładnikami funkcjonowania lokalnych poczty w poszczególnych krajach. Nie posiadamy własnej siatki dystrybucji, w związku z tym byliśmy też zależni od tego, jak sprawnie poczty dystrybuują. W tej chwili przepraszam, ale z pamięci nie odtworzę, natomiast było to zdecydowanie powyżej 80% pakietów, które dotarły na czas do adresatów w wyborach korespondencyjnych.

Oczywiście, że w gronie tych kilkunastu procent, kiedy pakiety nie dotarły na czas, w sposób szczególny mogło budzić poirytowanie obywateli. Być może wywołało to wrażenie, jakoby skala była bardzo duża, ale w istocie tego rodzaju przypadki były marginesem. Później, podliczenie głosów także było dość sprawne za granicami kraju, mimo że to też było wielkie wyzwanie. Konkludując moją wypowiedź w tym obszarze, sądzę, że w tych warunkach i tych okolicznościach, służba konsularna podołała zadaniu i zorganizowała ten proces w sposób najlepszy, jaki był możliwy w tym niezwykle trudnym kontekście. Dowodem tego jest też to, że skala protestów powyborczych, które wpływały, nie była duża. Nie była duża i na pewno nie można powiedzieć, że w jakikolwiek istotny sposób mankamenty, które się zdarzały, wpłynęły na wynik wyborów.

Odnosząc się do pytania pana posła Siekierskiego. Z pamięci tego nie podam, panie pośle, ale chętnie prześlemy informacje Departamentu Konsularnego, żeby dokładne liczby panu posłowi przedstawić, oczywiście. Odpowiadając na pytania pana posła Siekierskiego, nie zamknęliśmy żadnych placówek w 2020 r. Otworzyliśmy dwie placówki. Placówka na Malcie była też pewnym widocznym brakiem wzajemności w relacjach z tym niewielkim, ale krajem członkowskim Unii Europejskiej, jako też ważnym naszym partnerem w wielu obszarach polityki unijnej. Malta od wielu lat ma placówkę w Polsce, Polska do tej pory nie miała placówki na Malcie. Ta placówka została uruchomiona w 2020 r. Uruchomiliśmy również drugą placówkę w Ułan Bator. To dwie placówki otwarte, nie zamykamy placówek dyplomatycznych.

W odniesieniu do pańskiego drugiego pytania, rzeczywiście pan poseł już o to pytał i w tej sprawie nic się nie zmieniło. Za obszar współpracy gospodarczej za granicą, promocję polskiej gospodarki zarówno w kraju jak i za granicą, odpowiada kompetencyjnie minister, obecnie rozwoju. Wówczas kiedy odpowiadaliśmy, był to minister przedsiębiorczości i technologii i podlegające mu agencje. W związku z powyższym tych elementów nie ma w budżecie Ministerstwa Spraw Zagranicznych w zakresie, o którym powiedziałem.

Pan poseł miał jeszcze trzecie pytanie. W kontekście, że tak powiem, obciążenia konsularnego, brexit miał wpływ na konieczność obsługi wielu obywateli. Po pierwsze, jeżeli chodzi o pomoc w zakresie rejestracji statusu osiedlonego. Trzeba było najpierw zachęcać do rejestracji, a następnie pomagać przy rejestracji tych osób, które zgłaszały status osoby osiedlonej. Po drugie, w tej chwili już zabiegaliśmy o okres przejściowy podróżowania na dowodzie, ale siłą rzeczy w tej chwili coraz większa ilość obywateli zgłasza się z wnioskami paszportowymi po to, żeby móc swobodnie podróżować. To drugi element obciążający. W związku z tym, to ma przełożenie i rodzi konieczność zwiększenia dostępności usług konsularnych. To ten efekt, który wydaje mi się najbardziej widoczny z punktu widzenia funkcjonowania służby konsularnej. To chyba tyle, panie przewodniczący, z mojej strony.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są jeszcze jakieś inne głosy? Nie ma, wobec tego stwierdzam zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji Spraw Zagranicznych.

Przystępujemy do rozpatrzenia opinii Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Proszę zatem przedstawiciela Komisji, pana posła Andrzeja Grzyba, o zreferowanie opinii Komisji. Może jakiś inny mikrofon w takim razie, jakiś problem techniczny.

Poseł Andrzej Grzyb (KP):

Dziękuję bardzo, przepraszam za małe problemy techniczne. Mikrofon nie chce się włączyć. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w imieniu Komisji do Spraw Unii Europejskiej, chciałbym przedstawić nasze stanowisko z wykonania budżetu dotyczące części 23 – Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, zarówno w kwestii dochodów jak i wydatków, stanowisko w części 83 – Rezerwy celowe, pozycja 8 i 49 oraz części 84 – Środki własne Unii Europejskiej i wydatki z tym związane.

Generalnie mogę powiedzieć, że stanowisko w zakresie tych 3 części, w których Komisja do Spraw Unii Europejskiej jest właściwa do wydania opinii o wykonaniu budżetu za 2020 r. jest pozytywne, nie zawiera uwag. Podstawą do tego są zarówno przekazane nam informacje przez stronę rządową, jak również ocena NIK.

Jeżeli chodzi o część 23 – Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, pojawiły się nieplanowane dochody w niewielkiej wysokości, 33 000 zł, to są rozliczenia z lat poprzednich. Dla porządku sygnalizuję to, że czasami nawet nieplanowane dochody mogą się w tym zakresie pojawić. Wydatki budżetu to 23 378 tys. zł. W trakcie roku zostały te wydatki zmniejszone o 2470 tys. zł. Wykonanie finalne – 20 141 tys. zł. W tym miejscu chciałbym powiedzieć, że wydatki bieżące stanowiły prawie 95%, czyli 18 478 tys. zł. Przepraszam, bo o jeden rząd wielkości przekłamałem. Milionów, nie miliardów. To z pośpiechu.

Proszę państwa, jeżeli chodzi o wynagrodzenia, to plan wynagrodzeń został wykonany w 96% i wyniosły one 11 854 tys. zł. Pochodne stanowiły 2 219 tys. zł, tj. prawie 99%, towary i usługi – 3 466 tys. zł, tj. 98% planu. Istotnym elementem tych wydatków jest chociażby składka do Instytutu Bruegla, co oczywiście, że w tym jest zaangażowanie, ponieważ jest to Instytut ważny również z punktu widzenia polityki europejskiej. Plan zatrudnienia był wyższy, bo 116 osób, w efekcie zatrudnionych było 102 osoby, więc nie obserwujemy jakiegoś istotnego wzrostu zatrudnienia.

Generalnie, tak jak powiedziałem, również koreferenci poszczególnych części nie mieli do tej części uwag, ponieważ jestem koreferentem zbiorczym. Natomiast mogę powiedzieć, że to obejmuje oczywiście wydatki, które zostały poniesione na funkcjonowanie ministra do spraw europejskich i jego zespołu w ramach Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Z roku na rok powtarza się taka opinia, że przecież również w innych resortach są komórki zajmujące się integracją europejską i dobrze byłoby dla wiedzy komisji sejmowych i całego Sejmu powiedzieć, jaki jest potencjał ludzki, który zajmuje się sprawami europejskimi. To byłoby interesujące. Wiemy że to zaangażowanie jest dużo szersze, ale ponieważ tak są opisane zarówno te wydatki, jak i kto tymi wydatkami dysponuje, więc tutaj nie możemy mieć żadnych innych uwag.

Co do części 83 – Rezerwy celowe, w pozycji 8 i 49. Pozycja 8 to jest rezerwa na realizację projektów współfinansowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu

Unii Europejskiej oraz środków pomocy bezzwrotnej oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Kwota planowana wynosiła 6 721 634 tys. zł, zwiększona w nowelizacji budżetu do 7 735 234 tys. zł. Wydano z tego prawie 100%, bo 7 359. 33 tys. zł, tj. prawie 100% środków wydanych, niewiele zostało oszczędności. Natomiast realizacja projektów współfinansowanych to stała pozycja w budżecie i oczywiście dotyczy różnych instytucji i różnych działań. Na przykład w ramach wspólnotowej polityki rolnej jest dofinansowanie do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i budżety wojewodów, w tym na wyprzedzające działania związane z PROW i to jest 2 367 800 tys. zł, czy wydatki w zakresie programów realizowanych w ramach WRF, w tym okresie programowania lat 2014–2020, dofinansowanie czy dopłaty do regionalnych programów operacyjnych, programów typu Connect Europe, Polska Cyfrowa, programu Infrastruktura i Środowisko, Polska Wschodnia, pomoc techniczna, ale też program operacyjny np. Rybactwo i Morze. Jest też pozycja 213 316 tys. zł np. na uzupełnienie do budżetu Unii Europejskiej, czy też Europejski Program Współpracy Terytorialnej. To co jest pewną nowością w wykonaniu budżetu 2020 r., to pozycje związane z walką z COVID-19. Również w tym miejscu pojawia się taka pozycja, tj. 2 000 000 tys. zł. Mogę powiedzieć też, tak dla zarejestrowania faktu, że pomoc udzielona kołom gospodyń wiejskich poprzez ARiMR w wysokości 31 656 tys. zł jest również w tej pozycji.

Jeżeli chodzi o rezerwę w pozycji 49, była planowana w wysokości 1 010 742 tys. zł i została zwiększona do ponad 1 500 000 tys. zł, na utrzymanie przede wszystkim rezultatów niektórych projektów, które były realizowane przy udziale środków z Unii Europejskiej, więc te projekty są zrealizowane, ale powinny jeszcze być wspierane w dalszym ciągu ze względu na utrzymanie ich rezultatów. Również na rządowy program zapewnienia łańcucha dostaw, między innymi środków medycznych i ochronnych związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, więc to kolejna rezerwa, w której akurat ta rezerwa związana z COVID-19 się pojawiła.

Najbardziej interesująca zawsze pozycja, część 84 – Środki własne Unii Europejskiej. Zawsze się zastanawiałem, ile nas ta Unia kosztuje, więc to zawsze jest najbardziej ciekawe, jak wyglądamy zarówno w zakresie planu, finalnych wydatków, jak również rezultatów, które pozostają jako obliczenie per saldo tego, co wpłynęło i tego, co wpłaciliśmy do Unii Europejskiej. Plan wynosił 21 327 650 tys. zł, w tym była również rezerwa w pozycji 8, rezerwy celowe, 2 000 000 tys. zł, o której mówiłem wcześniej. Natomiast w nowelizacji budżetu z listopada 2020 r., została ta kwota zwiększona do 23 592 407 tys. zł w części 84 i 400 000 tys. zł w części 83. Trzeba było pozbierać trochę tych pieniędzy z różnych działów po to, żeby tę składkę zapłacić. Za chwilę powiem, dlaczego. Składka ostatecznie wyniosła 24 827 510 tys. zł i w tym była wyliczona, jeżeli chodzi o nasz wkład z dochodu narodowego brutto, na 16 158 265 tys. zł, z tytułu VAT – 3 623 624 tys. zł, opłaty celne to kolejna pozycja 3 515 514 tys. zł, rabat brytyjski, warto zauważyć, że jednak obecność Wielkiej Brytanii w Unii Europejskiej nas zawsze coś kosztowała, tj. 1 374 064 tys. zł oraz wpłata z tytułu mechanizmu obniżającego wkład z tytułu Dochodu Narodowego Brutto to 155 561 tys. zł. Jeszcze różne rozliczenia, niespełna 482 000 zł.

Z czym jest związany nasz wyższy wkład do budżetu Unii Europejskiej? On jest przede wszystkim związany z faktem, że dochód narodowy brutto wzrósł. Ponadto, zwiększona jest podstawa wyliczenia jeżeli chodzi o podatek VAT, i oczywiście, czego byliśmy zwolennikiem, zwiększenie wydatków związanych z walką z COVID-19. To było zgodne z oczekiwaniem zarówno polskiego parlamentu, ale również polskiego rządu. Ten wzrost wyniósł, w stosunku do 2019 r., 3 107 595 tys. zł.

Finalnie można powiedzieć, że składka w naszym budżecie stanowi niespełna 5%, bo to jest 4,7% budżetu w 2020 r. W relacji do PKB jest to 1,1%. Natomiast, jak już mówiłem wcześniej, pewnie wszyscy zawsze jesteśmy zainteresowani, jak wygląda saldo pomiędzy tymi środkami, które są naszym udziałem w budżecie własnym Unii Europejskiej, a środkami, które zostały przekazane. To saldo wynosi 57 700 000 tys. zł i jest o ponad 10 700 000 tys. zł większe niż w 2019 r.

Proszę państwa, wydaje mi się, że fakt, że te pozycje budżetowe były sprawdzane przez NIK i on nie wniósł uwag, ani nie wniósł też w części opisowej uwag, które mogłybyśmy uznać za istotne z punktu widzenia wykonania budżetu, sprawia, że mogę powie-

dzieć, że Komisja do Spraw Unii Europejskiej pozytywnie oceniła te wydatki. Również, w związku z tym, wydała pozytywną opinię, którą przekazuję na ręce pana przewodniczącego Komisji Finansów Publicznych.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi za zreferowanie opinii Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Koreferentem ze strony Komisji Finansów Publicznych jest pan poseł Michał Jaros. Proszę bardzo, oddaję głos.

Poseł Michał Jaros (KO):

Szanowny panie ministrze, szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Przedstawiam opinię Komisji do Spraw Unii Europejskiej do części 23 – Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej. W 2020 r. osiągnięto w tej części nieplanowane dochody, a wykonanie wydatków stanowiło 96,3% planu po zmianie. Wydatki te były niższe o 5,8% w 2019 r. W ustawie budżetowej na 2020 r. nie planowano dochodów dla tej części budżetu, jednak w trakcie roku budżetowego osiągnięto dochody w kwocie 33 000 zł. Pochodziły one z rozliczeń zwrotów z lat ubiegłych.

W ustawie budżetowej wydatki dla tej części budżetowej zaplanowano na kwotę 23 378 tys. zł, w trakcie roku plan został zmniejszony o kwotę 2 470 tys. zł. Na kwotę tę złożyły się zwiększenia budżetu części 23 wskutek przeniesienia środków z rezerw celowych oraz z części 45, a także zmniejszenia budżetu w wyniku blokad wydatków. Realizacja wydatków w 2020 r. zamknęła się kwotą 20 141 tys. zł, stanowiło to 96,3%, o czym wcześniej wspominałem. W strukturze wykonanych wydatków dominowały wydatki bieżące 94,9%. Wydatki majątkowe stanowiły 5% ogółu wydatków, a świadczenia na rzecz osób fizycznych niecałe 0.1%. Jednocześnie w ramach wydatków bieżących jednostek budżetowych, wynagrodzenia stanowiły 64,2%, pochodne od wynagrodzeń 12%, wydatki na zakup towarów i usług 18,8%, a wszystkie pozostałe wydatki 5%. Dodam tylko, że wydatki majątkowe w części 23 zrealizowano w kwocie 1000 tys. zł, to jest 100% planu po zmianie. Zrealizowane wydatki zostały przeznaczone na zakup urządzeń związanych z modernizacją infrastruktury teleinformatycznej.

W 2020 r. przeciętne zatrudnienie średnie roczne, wynosiło 102 wobec planowanego 116. Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 11 834 tys. zł, to stanowiło 95,9% planu po zmianach. W stosunku do 2019 r. łączne wydatki na wynagrodzenia były niższe o 29 000 zł. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wynosiło 9668 tys. zł i było o 218 zł niższe niż w roku poprzednim.

Część 83 – Rezerwy celowe w zakresie pozycji 8 i 49. Rezerwa celowa w pozycji 8 została rozdysponowana w blisko 100% planu po zmianach, natomiast rezerwa celowa w pozycji 49 w 98,3% planu po zmianach. Stopień rozdysponowania był więc dosyć wysoki.

Szanowny panie przewodniczący, jeszcze część 84 – Środki własne Unii Europejskiej. W ustawie budżetowej na 2020 r. wydatki w tej części zaplanowano w wysokości 21 327 650 tys. zł. Ponadto w rezerwach celowych część 83, pozycja 8 zabezpieczono na ten cel 2 000 000 tys. zł. W związku z koniecznością sfinansowania działań wynikających z COVID-19 dokonano zmiany przeznaczenia całości środków w rezerwie celowej, przewidzianych na uzupełnienie płatności składki do budżetu Unii Europejskiej. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej w listopadzie 2020 r., środki na rozliczenie z budżetem Unii Europejskiej w części 84 zostały zwiększone do kwoty 23 592 047 tys. zł oraz dodatkowo o 400 000 tys. zł w części 83, pozycja 72. Niemniej jednak w trakcie roku budżetowego wystąpił niedobór środków na wydatki w części 84 w kwocie łącznej 1 235 103 tys. zł, który został sfinansowany poprzez przeniesienie środków z innych części budżetowych.

Ostatecznie w budżecie po zmianach w części 84 przewidziano środki w kwocie 24 827 510 tys. zł i w takiej też wysokości zrealizowano te wydatki. W stosunku do wykonania budżetu z 2019 r. wydatki były o 3 107 595 tys. zł wyższe, to jest mniej więcej 14,3%. Udział wydatków na składkę w wydatkach budżetu ogółem wyniósł w 2020 r. 4,7%, natomiast w relacji do PKB 1,1%. Warto też zwrócić uwagę na fakt, że korzystna

była relacja między wysokością składki, a środkami przekazanymi z Unii Europejskiej z państw EFTA. W ubiegłym roku różnica na korzyść Polski wynosiła 57 000 000 tys. zł wobec 47 000 000 tys. zł w 2019 r. Dodam jeszcze, że w ustawie budżetowej na 2020 r. zaplanowano dochody budżetu środków europejskich w wysokości 72 944 052 tys. zł, przy czym plan ten wykonano w 108,4%, to jest kwocie 79 036 634 tys. zł. Wydatki budżetu środków europejskich zaplanowane w ustawie budżetowej na 2020 r. w wysokości 89 897 933 tys. zł zostały wykonane na poziomie 89,9% planu. Z budżetu środków europejskich w 2020 r. na przeciwdziałanie pandemii COVID-19 oraz na działania anty-kryzysowe w ramach programu perspektywy finansowej 2014–2020 przeznaczono kwotę 7 593 594 tys. zł.

Szanowny panie przewodniczący, 24 czerwca 2021 r. Komisja do Spraw Unii Europejskiej pozytywnie zaopiniowała tę część budżetu.

Dziękuję serdecznie.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo panu posłowi koreferentowi. Proszę zatem przedstawiciela NIK o przedstawienie wyników kontroli w tej części budżetowej.

P.o. wicedyrektor Departamentu Administracji Publicznej NIK Dariusz Zielecki:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Ponownie Dariusz Zielecki. Jeżeli chodzi o część 23, w tym roku NIK odstąpił od kontroli tej części budżetowej.

Były trzy przesłanki, które spowodowały to, że tej części nie kontrolowaliśmy. To jest, po pierwsze, mała wartość wydatków. Zresztą nie tylko tej części, kilkunastu innych również, tych właśnie, które miały niewielką kwotę wydatków, nie kontrolowaliśmy. Po drugie, warunkiem było to, że w ostatnich 3 latach nie stwierdziliśmy istotnych nieprawidłowości w tej części. Po trzecie, analiza ryzyka, z której wynikało, że jest niskie ryzyko wystąpienia takiej nieprawidłowości również przy kontroli w 2020 r. Na tej podstawie pan prezes podjął decyzję optymalizującą proces kontrolny. Zrezygnowaliśmy z kontroli w mniejszych częściach budżetowych.

Jeżeli chodzi o część 84, było już bardzo wiele powiedziane, zarówno przez pana posła referenta, jak i koreferenta. NIK pozytywnie ocenił wykonanie budżetu w tej części. Wpłaty rat polskiej składki były realizowane terminowo, w prawidłowej wysokości. Prawidłowo dokonywano również zmian w budżecie oraz uwzględniano wszystkie korekty budżetu UE, które miały wpływ na wielkość polskiej składki. Na koniec 2020 r., w części 84, zobowiązania wymagalne nie występowały. Jeżeli chodzi o sprawozdawczość, ona również została zaopiniowana pozytywnie. Ocena wynika zarówno z porównania danych sprawozdawczych z danymi księgowymi, jak również z badania samych ksiąg rachunkowych. NIK nie miał do wiarygodności, do prawidłowości danych, żadnych zastrzeżeń.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Pan poseł Czesław Siekierski, proszę bardzo.

Poseł Czesław Siekierski (KP):

Pierwsza uwaga. Liczba, skala powiązań, która jest bardzo szeroka, obejmuje tylko obszar MSZ, pomimo że jest to wydzielone w oddzielnej grupie. Uczestniczą jeszcze wszystkie resorty, mają swoich przedstawicieli, których delegują do przedstawicielstwa przy Komisji, którzy to pełnią funkcje bardzo merytoryczne. Myślę, że warto by to gdzieś zbilansować, bo są to spore koszty tych udziałów. Finansują to poszczególne resorty. Tego nie finansuje chyba bezpośrednio MSZ, ani Kancelaria Premiera, tylko idzie to z resortów.

Drugie pytanie, obszar finansowania to jest też udział przedstawicieli resortów w różnych grupach roboczych, zespołach. To są poważne koszty, które też są finansowane poza tymi obszarami. Miałbym pytanie. Czy spadek PKB w 2020 r., bo składka powiązana jest z PKB, wpłynie na poziom składki? Jednocześnie wiemy, że składka w nowej perspektywie będzie już w granicach 6 500 000 tys. euro rocznie, czyli za perspektywę 7 lat to będzie około 45 000 000 tys. euro PKB spadło, ale jednocześnie potrzeby finansowania właściwie z tytułu COVID-19 wzrosły. Jest pewnego rodzaju rozdźwięk między finansowaniem a wzrastającymi potrzebami. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Kolejnych pytań nie widzę. Proszę bardzo, czy składka od PKB, bo o to było tylko pytanie. Minister finansów? Proszę bardzo, pan minister Skuza.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Sebastian Skuza:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. Myślę, że składka in gremium raczej nie spadnie, jeżeli mówimy o całej kwocie, bo wydatki budżetu unijnego są większe. Na pewno nie spadnie. Jeżeli chodzi o kwestię samego PKB, to w tej chwili nie możemy jeszcze powiedzieć, czy będzie niższe czy nie. PKB, z tego co wiem, jest brane jako bieżące, a później są dokonywane pewne korekty. Zależy, czy nasze PKB będzie rosło szybciej od innych krajów, czy wolniej.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Więcej głosów w dyskusji nie ma. Stwierdzam zatem zakończenie omawiania wykonania budżetu we właściwości Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia.

Zamykam posiedzenie Komisji.